

LEBRIS

We know
books

Mari clasici ilustrați

Hector Malot

Singur
pe lume

Traducere și adaptare:
Alexandra Fenoghen
Ilustrații: Dumitru Iazan

SUPERCOLECȚIA TA

Editura ARC

Cuprins

Hector Malot	5
Faceți cunoștință cu personajele	10

PARTEA I

Capitolul 1. În sat	13
.....	
Capitolul 2. Barberin	17
.....	
Capitolul 3. Trupa lui Signor Vitalis	21
.....	
Capitolul 4. Casa părintească	24
.....	
Capitolul 5. La drum	28
.....	
Capitolul 6. Prima reprezentație	34
.....	
Capitolul 7. Învăț să citesc	40
.....	
Capitolul 8. Peste munți și peste văi	46
.....	
Capitolul 9. Judecata	49
.....	
Capitolul 10. Casa plutitoare	57
.....	
Capitolul 11. Primul meu prieten	65
.....	
Capitolul 12. Copil găsit	70
.....	
Capitolul 13. Zăpadă și lupi	75
.....	
Capitolul 14. Suflețel	83
.....	
Capitolul 15. Paris	87
.....	
Capitolul 16. Garofoli	89
.....	

- Capitolul 17. Cariera de piatră 97

 Capitolul 18. Liza 99

 Capitolul 19. Familia grădinarului 107

 Capitolul 20. Despărțirea 109

PARTEA a II-a

- Capitolul 1. La drum 112

 Capitolul 2. Lecția de muzică 116

 Capitolul 3. Vaca 118

 Capitolul 4. Tușa Barberin 123

 Capitolul 5. Vechea și noua familie 129

 Capitolul 6. Căutări 133

 Capitolul 7. Familia Driscoll 139

 Capitolul 8. Tata și mama 143

 Capitolul 9. Capi devine hoț 147

 Capitolul 10. James Milligan 150

 Capitolul 11. Crăciunul 154

 Capitolul 12. Bob 162

 Capitolul 13. „Lebăda” 165

 Capitolul 14. Întâlnirea 167

 Capitolul 15. Familia reunită 173

Capitolul 1

În sat

Sunt un copil găsit. Însă până la opt ani am crezut că locuiesc, la fel ca toți ceilalți copii, împreună cu mama mea. Dacă plângeam, o femeie mă îmbrățișa, mă mângâia cu duioșie, și lacrimile se uscau imediat. Înainte de culcare, această femeie venea întotdeauna să mă sărute, iar iarna, când viscolul astupa cu zăpadă ferestrele căsuței noastre, tot ea îmi încălzea mâinile și picioarele înghețate și-mi cânta un cântecel pe care îl știu și acum.

Dacă eram cu vaca noastră la păscut și începea ploaia, femeia aceasta venea în fugă după mine, îmi acoperea capul și umerii cu fusta ei de lână și mă ducea acasă. Iar dacă mă certam cu careva dintre prietenii mei, îi povesteam despre necazul meu și ea găsea întotdeauna cuvinte mângâietoare, care mă alinau și mă linișteau. De aceea, și pentru felul cum mă privea, cum vorbea cu mine și mă mângâia, credeam că este mama mea.

Locuiam în Chavanon, unul dintre cele mai sărace sate din centrul Franței, pentru că acolo pământul nu este roditor și sunt foarte puține câmpuri lucrate. Mai tot timpul suflă un vânt aspru și rareori întâlnești câte un copac sfrijit printre tufișurile mărunte. Doar pe malul râurilor și în văiugi sunt copaci frumoși, castani înalți și stejari falnici. Mi-am petrecut primii ani ai copilăriei într-o căsuță de pe malul unui pârau, într-una din aceste văiugi.

În casa noastră nu erau bărbați, dar mama nu era văduvă, soțul ei era pietrar și muncea, ca mai toți țărani din partea locului, la Paris, și eu nu țineam minte să fi venit vreodată acasă. Doar din când în când ne trimitea vești și bani prin alți muncitori care se întorceau de la Paris. Într-o seară de noiembrie, un bărbat necunoscut s-a oprit la poarta noastră.

– Aduc vești de la Paris, a spus bărbatul. Soțul tău a fost rănit. Nu a murit, însă va rămâne, probabil, schilod. Acum e la spital și m-a rugat să vin să vă povestesc ce s-a întâmplat. Schela pe care lucra Barberin s-a prăbușit și era să-l strivească. Constructorul nu vrea să-i plătească despăgubiri, dar eu l-am sfătuit să-l dea în judecată și să-și ceară drepturile.

Tușa ar fi vrut să meargă la Paris, dar soțul i-a scris să nu vină, ci să-i trimită bani pentru procesul împotriva constructorului. Treceau zilele, săptămânile, iar Tușa Barberin primea întruna scrisori în care bărbatul îi cerea bani. În ultima îi spunea că dacă nu mai are

LEBRIS

We know
books

bani, să vândă vaca. Numai țărani știu cât de mult înseamnă o vacă pentru familie, și cât de greu îți vine să o vinzi. Datorită văcuței noastre noi ne hrăneam foarte bine, deși carne nu mâncam aproape niciodată. Mai mult, ea era prietena noastră și o iubeam, iar ea ne iubea pe noi. Dar nu aveam ce face. Adio, unt! Adio, lapte! Acum dimineața vom mânca doar o bucată de pâine, iar seara cartofi cu sare.

De Lăsatul Secului Tușa Barberin a împrumutat de la vecine lapte, făină, ouă și unt, ca să-mi facă clătite. Untul sfârâia vesel în tigaie, când mi s-a părut că aud pașii cuiva în curte. Apoi ușa se deschise brusc și intră un bărbat, sprijinindu-se într-un toiag.

– Doamne, exclamă Tușa Barberin, lăsând tigaia și repezindu-se la el. Tu ești, Jérôme!

Apoi se întoarse spre mine:

– Acesta este tatăl tău.

Barberin

În seara aceea nu am mai mâncat clătite. Barberin avea chipul aspru și părea supărat pe mine, iar când am vrut să-l îmbrățișez, m-a îndepărtat cu toia-gul. Apoi mă trimise la culcare, dar eu nu puteam să adorm, eram tulburat și nefericit. M-am prefăcut doar că dorm, ca să-i fac pe plac tatălui meu, și fără să vreau, am auzit discuția părinților mei.

– Ce-ai făcut cu constructorul? întrebă tușa.

– La judecată au spus că nu trebuia să mă cațăr pe schela aceea și de aceea constructorul nu este obligat să-mi plătească despăgubiri. Am pierdut procesul, banii s-au dus, sunt schilod și mă așteaptă sărăcia! Și pe deasupra mai e și băiatul ăsta! De ce n-ai făcut cum ți-am scris?

– N-am putut. E greu să te desparți de un copil pe care l-ai hrănit cu laptele tău și pe care îl iubești. Era bolnăvicios, tușea, așa a murit și băiatul nostru. Mă te-meam că dacă îl duc în oraș, o să moară și el.

– O să meargă acum unde trebuia să-l duci acum opt ani.

– Jérôme, nu poți face asta!

LBRIS

We know
books

– Nu pot? Cine mă împiedică? Doar n-o să-l ținem aici pentru totdeauna. Parisul m-a schilodit. Din ce o să trăim? Bani nu avem, vaca e vândută. În curând nici noi n-o să avem ce mânca, de ce să hrănim un copil străin!

– Dar dacă rudele lui vor întreba de el, ce le vei spune?

– Care rude? Dacă avea părinți, îl găseau până acum, au trecut opt ani. N-o să vină nimeni după el și n-o să ne plătească pentru că l-am crescut. Am fost un prost. Dacă era în scutece de dantelă, nu înseamnă neapărat că părinții o să-l caute. Poate că au și murit demult.

– Dar dacă n-au murit și vor cere copilul?

– Îl trimitem la orfelinat. Ajunge cu vorbăria, m-am săturat. Mâine îl duc la primar, iar acum merg la François.

Ușa se deschise și se închise. Plecase.

– Mamă! am strigat, izbucnind în lacrimi. Vrei să mă dai la orfelinat?

– Nu, dragul meu Rémi! Și mă îmbrățișă cu duioșie, liniștindu-mă. Ai auzit ce-a spus Jérôme?

– Da, am auzit că tu nu ești mama mea, iar el nu e tatăl meu.

– Poate că trebuia să-ți spun de mult adevărul, că nu sunt mama ta, dar n-am putut, te-am privit întotdeauna ca pe copilul meu. Cine e mama ta și unde este nu știe nimeni. Într-o dimineață, în Paris, când Jérôme

se ducea la muncă, a auzit un plânset și a văzut un copilul culcat lângă o poartă. Soțul meu s-a uitat în jur și a văzut un om luând-o la fugă. Probabil lăsase copilul acolo și aștepta să vadă dacă îl găsește cineva. Jérôme nu știa ce să facă, dar s-au apropiat și alți muncitori și au dus copilul la poliție. Avea cinci-șase luni și era înfășurat în scutece fine, cu dantelă – se vedea că părinții lui erau oameni cu stare. Probabil fusese furat și apoi lăsat acolo. Comisarul le-a spus că va trimite copilul la orfelinat dacă nu vrea nimeni să-l ia. Probabil părinții îl vor căuta și-l vor răsplăti pe cel care va avea grijă de micuț. Atunci l-a luat Jérôme. Erai tu, micul meu Rémi. Aveam și eu un băiețel de șase luni și v-am hrănit pe amândoi. Peste trei luni fiul meu a murit, iar eu m-am atașat de tine și mai mult. Uitam că nu ești copilul meu, dar nu și Jérôme, și după ce au trecut trei ani și nimeni nu te-a căutat, mi-a spus să te dau la orfelinat. Ai auzit de ce nu am făcut-o.

– Fac tot ce vrei, numai să nu mă dai la orfelinat.

– Nu te dau, băiatul meu. O să aranjez eu totul. Jérôme nu e un om rău, dar a pățit acest necaz și se teme de sărăcie. Dar o să muncim cu toții și ne descurcăm. Iar acum trebuie să dormi.

Îrupa lui Signor Vitalis

A doua zi Barberin m-a luat cu el în sat și n-a scos o vorbă tot drumul. Am intrat în cârciumă și eu m-am așezat lângă sobă. Mi-a atras atenția un bătrân înalt cu barba căruntă, foarte ciudat îmbrăcat, cu o pălărie înaltă cu pene verzi și roșii. Bătrânul stătea nemîșcat, sprijinindu-se de masă. Lângă scaunul lui erau culcați trei câini: unul alb, unul negru și o cățelușă cenușie. Câinele alb avea pe cap o caschetă de polițist, prinsă pe sub bărbie cu o curelușă.

Barberin îi spuse cârciumarului că vrea să mă ducă la primar și să ceară bani pentru întreținerea mea. Bătrânul cu câinii îl întrebă pe Barberin, vorbind cu un accent străin:

– Credeți că o să vă dea cineva bani pentru întreținerea acestui copil? Sunt convins că nu veți primi nimic.

– Atunci îl trimit la orfelinat. Nimeni nu mă poate obliga să-l hrănesc pe degeaba.

– Dați-mi-l mie. Copilul acesta nu e făcut pentru munca la țară. Dar eu pot să-l închiriez pentru douăzeci de franci pe an. Puteți să-i primiți chiar acum și scăpați de băiat.

– Dar ce-o să faceți cu el?

– O să-mi fie tovarăș. O să meargă cu mine, o să danseze, o să sară, o să intre în trupa lui Signor Vitalis. Spunând asta, bătrânul desfăcu la piept blana de oaie în care era înfășurat și scoase de acolo un animăluț ciudat, cum nu mai văzusem niciodată. Era îmbrăcat cu o bluză roșie cu ceaprazuri aurii, dar mâinile și picioarele erau goale. Avea mâini adevărate, nu lăbuțe, dar erau negre. Capul, negru și el, era cât pumnul meu, nasul scurt și cărn, buzele galbene, ochii vioi și strălucitori, foarte apropiați unul de celălalt.

– Ce maimuță dezgustătoare! exclamă Barberin.

– Acesta este primul artist al trupei mele, spuse Vitalis. Domnul Suflețel. Dragul meu, salută publicul.

Maimuța își duse mâna la buze și ne trimise bezele.

– Iar acesta este domnul Capi, arătă Vitalis spre câinele alb. El îi va prezenta pe ceilalți.

Câinele sări de la locul său, se ridică pe labele din spate, pe cele din față le încrucișă pe piept și făcu o plecăciune atât de adâncă, încât atinse podeaua cu chipiul. Apoi se întoarse spre tovarășii săi și le făcu semn cu laba. Ceilalți câini, cu ochii țintă la Capi, se ridicară și ei pe labele din spate, și cu o labă întinsă înaintea făcură șase pași înainte, apoi trei înapoi și salutară publicul.

– Domnul Capi, sau Căpitanul este șeful artiștilor mei. El este cel mai deștept dintre toți și le transmite ordinele mele.

Mă abțineam cu greu să nu plâng. Artiștii lui Signor Vitalis erau amuzanți și e interesant să călătorești, dar trebuia să mă despart de Tușa Barberin.

– Vă rog, nu mă despărțiți de Tușa Barberin! izbucnii eu.

– Băiatul se plictisește aici. Mai bine să se plimbe pe afară, până rezolvăm noi treburile, spuse Vitalis, făcându-i cu ochiul lui Barberin.

După o oră, Barberin ieși din cârciumă și îmi spuse:

– Hai acasă!

Apoi, apucându-mă de ureche, adăugă:

– Dacă spui măcar o vorbă din ce ai auzit astăzi aici, vei plăti cu vârf și îndesat. Iar acum ia-o din loc!